

Nogle Oplysninger om Familien Baron von Brettons Oprindelse.

Af **C. E. H. Schöffer.**

Ifølge Familieoptegnelser skal Slægten Bretton paa Spindesiden nedstamme fra en gammel fransk Adelsslægt, hvis sidste Repræsentant Admiral Jean Greve af Bretton tilligemed andre Huguenotter udvandrede ved Ophævelsen af det nantiske Edikt og hvis store Godser i Normandiet og Flandern vare blevne confiskerede. Han førte da Commandoen over en Eskadre, der da laa ved Havre de Grace; med en Del af denne, hvis Besætning bestod af Huguenotter, løb han til Vestindien, hvorhen alt en Del Huguenotter havde begivet sig. Afseilingen skete under en Kamp med Forterne ved Havre, hvorved Admiralen fik det ene Ben skudt af. Ombord paa Admiralskibet befandt sig en Huguenot og Adelsmand fra fransk Flandern Lucas van Uytendaele, som senere ægtede Admiralens eneste Datter Margrete, der blev Stammoder for Slægten Bretton. Paa Spindesiden nedstammede Admiralen fra Admiral Coligny og var tillige beslægtet med Familierne de Witt og Ruyter i Holland. Som de fleste af den Slags Familietraditioner viser denne sig ved nærmere Undersøgelser aldeles uholdbar, hvilket skal paavises nedenfor.

J o s t v a n U y t e n d a l kom til St. Thomas 1690 og nævnes i Landlisterne for Februar 1691 som Eier af en Plantage der, som han da havde drevet i 4 Maaneder. Han angiver sig født i Flandern. Hans Hustru Maria var født paa Oen Stadius; de vare begge reformerede og havde hos dem Børnene: Anna 15 Aar; Peter 13 Aar; Lucas 11 Aar; Adrian 8 Aar, og Johannes 6 Aar gl. Plantagen var 3000 Fod lang og 800 Fod bred; Paa Plantagen var kun 1 Neger og den laa i »Prinds Jørgens Kvarter«. 1693 var baade han og Konen døde og Plantagen eiedes da af Børnene Peter, Adrian og Johannes.

B ø r n (I—VII).

- I. J o s e p h eller J o s t U y t e n d a l e er sikkert den ældste Søn; da han ikke nævnes 1691 som værende i Hjemmet, har han vel da alt været selvstændig. 1699 nævnes han i Landlisten som Planter sammen med sin Hustru R e b e c c a og 2 Børn, 1701 med 4 Børn, 1706 med 5, 1710 med 10 og 1718 med 8. Han var 2 Gange gift og havde af 1ste Ægteskab 8 Børn af 2det kun Sønnen Peter. Hans Plantage laa i Kvarteret »Nord

Ost End« og bestod i et Kattunværk med Areal 3000 Fod i Længde og 3600 Fod i Bredde.

Han døde 1725 og hans anden Kone, hvis Navn ei kjendes, ægtede 1726 eller 1727 Planteren Jasper Jansen. Børnene af 2det Ægteskab arvede hver 592 Rdr. efter Faderen og 986 Rdr. efter Moderen.

Børn (1—8 af 1ste, 9 af andet Ægteskab).

1. Joseph Uytendale boede 1736 med Kone og 2 Sønner paa en Plantage paa St. Jan; 1738 flygtede han paa Grund af Gæld¹⁾.
2. Marie, gift 1ste Gang med Adolf Peter Mainfelt, som efterlod en Søn, Joseph M., der døde som Barn 1732. Mandens forældre vare Styklieutenant Fred. Gustav M. og Hustru Sofie, hvilken sidste 1732 boede i København. Gift 2den Gang med Bertel Svenningsen. Denne, der var Søn af Svenning Jensen i Aalborg, var 1717 bleven Soldat i Vestindien, 1721 Commandeur paa Fortet Frederiksværn paa St. Jan og afskediget 1724. Han døde 6. Mai 1727, begr. 7. Mai²⁾. Hustruen døde 1726 (Skiftet begyndt 13. Januar³⁾).
3. Susanne var ugift 1727; dbt. paa St. Thomas 19. Novb. 1699⁴⁾.
4. Magdalene, dbt. 16. Febr. 1706⁵⁾, var 1733 gift med Planteren Warnerius Abrahamsen Rogier, som 21. April 1735 oprettede Testamente. De levede endnu begge 1760, da de 8. Jan. atter oprettede Testamente. De havde da Børnene: Joseph, Warnerius, Johannes, Rebecca, Abraham, Johannes, Magdalene, Anna Elisabeth og Peter.
5. Cathrine, var ugift 1727.
6. Johanne (Jannicke), dbt. 16. Marts 1708.
7. Elisabeth, gift 1ste Gang med Tobias van Wellegem, død før 1732, da hun havde en Ægteskabssag med Jean Malleville, som 8. Decb. d. Aar blev afvist fra Compagniets Ret som hørende under geistlig Ret. Ved Hoisteret blev Malleville 2. Juli 1733 dømt til at ægte hende eller anses for »mindre Mand«, og valgte det sidste⁶⁾. Gift 2den Gang 1738 med Jens Schæffer.

¹⁾ Landlister over Indvaanerne paa St. Jan, 1736—38.

²⁾ Martfelds Saml. 6. Bind.

³⁾ Supplikker til Danske Cancell. 1. Halvaar 1742. W

⁴⁾ St. Thomas Præsteark. Prot. Nr. 1 fol. 20.

⁵⁾ S. St. fol. 46.

⁶⁾ Vestindiske Sager, gl. Nr. 181, rødt Nr. 703; Supplikker. t. [D. C. 1738.

8. **A n n a**, dbt. 25. Novb. 1703, for hvem Svogeren Rogier 1733 var Værge¹⁾. Var 1739 gift med Inspektør Niels Brun.
9. **P e t e r**, var 1733 hos Stedfaderen Jansen.
- II. **A n n a** (Jannicke), f. c. 1676, død før 1726. Gift 1ste Gang, 8. Decb. 1691 med Secretarius Peter Christensen²⁾, 2den Gang 28. Octb. 1697 med Johan Christian Deddeken³⁾. 3die Gang med Planteren Alexander Davids, med hvem hun havde Børnene: Alexander, Thomas og Marie Rebecca.
- III. **M a r i e**, død i Slutningen af 1726.. Gift 1ste Gang med Planter og Borgerlieutenant Frantz Martens, † 27. Decb. 1696⁴⁾. 2den Gang 1697 21. Oktb.⁴⁾ gift med Skipper Je a n i d e S ø y (Johannes Seise), der døde før hende og med hvem hun ingen Børn havde. Hendes Arvinger vare: Marie Martens († 18. Mai 1732) gift 1) med Planter Peter Krull, 2) med Planter Abraham Bourdeau († 1735⁵⁾, og Anna Bewerhout, gift med Lucas Volckers. Herefter synes det, som hun ogsaa har maattet været gift med en B e w e r h o u t.
- IV. **P e t e r U y t e n d a l e**, f. c. 1678. Gift 29. Febr. 1700⁶⁾ med Elisabeth Jansen (Jonsøn). Gift 2) 25. Marts 1711 med Anna Marie Runnels, Datter af Planter Adrian R. Han eiede en Plantage i Kvarteret »Jer Bay mod Synden«, samt et Sted i Charlotte Amalie By. Han døde 21. Marts 1714, begr. s. Dag og Enken giftede sig i Slutningen af samme Aar med Johan Henrik Sieben. Skiftebehandlingen efter Peter U. blev først endt 15. Decb. 1717, i hvilket Tidsrum hans eneste efterladte Datters Formue var i Fællesskab med Stifmoderens og dennes Mands. I denne Anledning lod Datterens Formyndere Lucas og Johannes Uytendale 11. Jan. 1718 gjøre Arrest hos Sieben, da intet Regnskab kunde erholdes hos ham. Denne Arrest blev ved den ordinaire Rets Dom 13. Juli 1718 kjendt ugyldig, men Sieben dømt til at aflægge Regnskab. 27. Juli s. A. aflagde Sieben et Regnskab, hvorom man imidlertid ei kunde enes, hvorfor Sagen indbragtes for Compagniets Ret i Kjøbenhavn, hvor der 24. Feb. 1720 faldt

¹⁾ Formynderbog 1733.

²⁾ St. Thomas Præsteark. Prot.

³⁾ Viøde af Commandant Lorentz, s. hans Attest af 22. Feb. 1710 i Martfelds Saml. 6. Bd.

⁴⁾ Gouvernørens Journal 1696—1702 (r Nr. 29)

⁵⁾ En Datter af Marie Martens, Dorethea Elisabeth Krull, f. 27. Aug. 1715, Enke efter Isac Salomon, blev 1732 paaført Justitsaktion.

⁶⁾ St. Thomas P. Prot. Nr. 1, fol. 23.

Dom, hvorved Sieben dømtes til at aflægge Regnskab, hvorhos Dommerne i den ordinaire Ret paalagdes Bøder, medens der forbeholdes Formynderne Paatale i Anledning af Skiftet¹⁾.

Børn:

1. Joseph Uytendale, dbt. 26. Aug. 1707, † 7. Decb. 1710²⁾.
  2. Adriane, dbt. 29. April 1710, † lille.
  3. Joseph Uytendale, dbt. i Marts 1712, † lille.
  4. Mariane, døde ugift 29. Jan. 1726. Hendes Formue androg 18,000 Rdr., som fordeltes mellem Arvingerne i 7 Dele, saaledes at den afdødes Faders Brødre og Søstre fik de 6 Dele og afdødes Moders Broder, Borgercapitain Daniel Jansen den 7de Del. Herimod remonstrerede Jansen og vilde have $\frac{1}{2}$ Del af Boet, idet han formente, at Boet burde deles i 2 Dele, hvoraf den ene Del gik til Moderens Slægt. Endelig Dom faldt 24. Aug. 1730, som stadfæstede Skifterettens Afgørelse³⁾.
- V. Lucas Uytendale, f. c. 1680, nævnes første Gang som Planter i Landlisterne for 1700. Gift 1. Aug. 1700⁴⁾ med Aggenese (Agne) Ansel, Enke efter Samuel, 1701 har han 1 Barn, 1704 2 Børn, 1710 og 1717 3 Børn. Han eiede en Plantage paa »Swartz Punt om de Sydt«, 3000 Fod lang og 800 Fod bred, og købte 1710 Plantagen: »Flamingo Paunen« (3000 Fod lang, 1000 Fod bred). 1717 døde hans Kone og efterlod ham 4 Børn, 1720 havde han hos sig 3 Døttre. 1732 var han atter gift med en Frøken Savourath⁵⁾. 1731 solgte han sin Plantage paa Swartz Punt og døde 3. Juni 1736. Enken døde i 1764 eller Begyndelsen af 1765⁶⁾.
- Børn (1—5 af 1ste, 6 af 2det Ægteskab).
1. Marie, dbt. 26. Aug. 1704, gift i April 1749 med Planter Daniel Jansen⁷⁾, 2den Gang, 31. Aug. 1758 med Landphysicus paa St. Thomas Joh. Hieronymus Salomon Heerlein⁸⁾, † 3. Decb. 1769.
  2. Elisabeth, dbt. 10. Marts 1706, var 1736 gift med

¹⁾ Vestind-guin. Comp. Kjøbenh. Rets og Commissions Docum.

²⁾ Gouv. Journ. 1710—14 (r Nr. 47 b.)

³⁾ S. St.: gl. Nr. 168, rødt Nr. 697. Her findes en Angivelse paa Arvingerne; først ved Vurderingen 30. Jan. 1726, senere med Skiftet 12. Marts 1727.

⁴⁾ St. Thomas Præsteark. Prot. I. fol. 25.

⁵⁾ Martfelts Saml., 3. Bd.

⁶⁾ Specification over Gælden til den kgl. Kasse 1763.

⁷⁾ Testamente 25. Jan. 1757 i Vestind. Sager.

⁸⁾ Testamente 14. Novb. 1769.

Thomas Peyk i Christianstad, var Enke 1739 (Søner: Lucas og Thomas).

3. Anna, dbt. 29. Marts 1712, gift 1745 med Captain John Meynard fra New York.
4. Lucas Uytendale, dbt. 23. Mai 1709, † lille.
5. Susanne, død 21. Sept. 1733, gift 1) med Planter Abraham van Stell, 2) med Planter Andreas Chargie, død 12. Sept. 1733 (Børn Anna og Agneta v. Stell og Anna Marie, Lucas Moses og Aron Chargie¹⁾).
6. Joseph Peter Uytendale, f. 1734²⁾, aar 1751 16 Aar gl., boede endnu hos Moderen 1754³⁾, levede endnu 1765. Gift med .... Salomon, Datter af .... Salomon og .... Delicat.

VI. Adrian Uytendale, f. c. 1683. Eier af en Plantage med et Kioldyvels Værk i Kvarteret »Toppen af Bjerget« 3000 Fod lang, 1100 Fod bred). Blev 1716 eller 1717 gift med Cecilie, Enke efter Planter Willem Cramieus († 1716). Han døde 22. Febr. 1724⁴⁾. Enken ægtede 1730 Planter Lazar Ziegeret. Hun døde 1732. Ziegeret havde været gift 2 Gange før, 1ste Gang med Marie Halmans, senere med Susanne Simons⁵⁾.

Barn:

Marie var 1727 eneste Barn og da umyndig, kort Tid efter død. Skiftet sluttet 21. Decb. 1728⁶⁾.

VII. Johannes Uytendale, f. c. 1685, nævnes første Gang i Landlisterne 1708 som Eier af to Plantager med et Sukkerværk (3000 Fod lang og tilsammen 1338 Fod bred). Gift 1707 (trolovet 7. Juli)⁷⁾ med Maria Breton, f. 1690 paa St. Thomas. Hun var Datter af Jan le Breton, der var kommen til St. Thomas 1688. Da de nyankomne Borgere paa St. Thomas under de da med Krig truende Forhold aflægge Ed til Kongen og Compagniet 24. Novb. 1688, har han undertegnet Eden med et Kors og et B; han har altsaa ei kunnet skrive, hvad der iøvrigt var Tilfældet med flere af de ankomne, saaledes med Stamfædrene for de senere ansete Familier Runnels, Baude-

1) Register-Vurdering- og Skiftebreve for St. Thomas 1733—39.

2) St. Thomas Skifteprot. 1734—37.

3) Landlisten.

4) Rapportbøger fra St. Thomas 1723—25.

5) Formynderbog 1733.

6) Vestind. guin. Comp. kjøbenh. Rets og Commissions Docum. 1. Halvaar 1745, gl. Nr. 297.

7) St. Thomas Præsteark. Prot. Nr. 1 fol. 51.

wyn m. fl. Det samme er Tilfældet 26. Aug. 1690, da han er bleven Fændrik mellem Borgerne. Han eiede 1691 en Plantage i Prinds Jørgens nye Kvarter, som han da havde dreven i 2 Aar og 4 Maaneder, og var 1689 bleven gift med sin Hustru Maria. De vare begge fødte paa St. Christoffe, han var katolsk, hun reformeret. 1692 eiede han 2 Plantager (hver 3000 Fod lang samt respect. 719 og 619 Fod brede) med 5 Negere, 4 Negerinder og 3 Negerbørn. Han havde da 2 Børn: Marie f. 1690 og Jan, f. 1691, hvilken sidste døde ganske ung¹). Bretons Kone maa være død kort efter, og han ægtede da Anna van Ockeren af en anset Familie paa St. Thomas. Selv døde Breton i Slutningen af 1695, thi 13. Jan. 1696 compared Raadet i Christiansfort for at deliberere angaaende et Andragende fra Anna Ockeren om, at hun maatte til Jan Bretons efterladte Børn afstaa den Arvepart, som kunde tilkomme hende af hans efterladte Midler, imod at hun uden Prætension fra Børnenes Side beholdt de Midler, hun havde indført i Boet. Dette gik Børnenes Formyndere ind paa og der blev givet gjensidigt Afkald²). Datteren Marie arvede alene Faderens Plantager, da Broderen Jan døde 1697, og medbragte dem til sin Mand.

1711 havde Johannes U. 2 Børn, 1719 4 Børn. 1919—20 var han i Kjøbenhavn i Anledning af den ovenomtalte Proces. Konen siges da at være blind³). Hans Hustru døde 21. Mai 1724⁴), og Børnene arvede efter hende 3811 Rdr., som sikredes i Faderens Eiendom⁵). De var tre, nemlig Johannes, Anna og Lucas. I Slutningen af samme Aar eller først i 1725 giftede han sig atter med Elisabeth Delicat, Enke efter Planteren Baltazar Doris († 1724), med hvem han fik en Plantage i Prinds Jørgens Kvarter, der stødte af til hans egen; paa begge Plantager havde han 47 Negere med 18 Koner og 18 Børn. 1732 købte han af Jochum Delicats Arvinger en Plantage i samme Kvarter (3000 Fod lang og 3280 Fod bred) og 1739 2 Plantager af Adrian Bewerhout (hver 3000 Fod lange og respect. 1200 og 1882 Fod brede) og endelig 1742 en Plantage med et Kattunsværk af Jacob van Stell (3000 Fod lang og 1110 Fod bred).

Skiftet efter hans 2den Hustru sluttedes i Mai 1740, han selv

---

¹) Landlister over Indvaanerne paa St. Thomas 1688, 1691—93; Landprotokoller og Justitsprotokoller 1688—90.

²) Landsens Protokol, 28. Decb. 1694—18. Aug. 1696.

³) Landlisten.

⁴) Rapportbøger for St. Thomas 1723—25.

⁵) Formynderbog 1733.

døde i Slutningen af 1742. Af hans Eiendomme overtog Sønnen Johannes Baltazar de fire Plantager, som vare kjøbt 1732, 1739 og 1742, medens de to andre solgtes. 30. Septbr. 1732 indkaldte Fiscalen paa St. Thomas Johannes U. for at have hulpen sin Steddatters Mand Wilhelm Wessup, der havde dræbt Carl Henrik Kuhlmann, paa Flugt ved at laane ham en Baad, samt for at have hulpen ham med at føre Gods og Slaver fra St. Thomas og St. Jan. Ved Bythingen blev Uytendale dømt til at have sit Boelslod forbrudt. Dommen blev 21. Septbr. 1735 underkjendt ved det secrete Raads Ret, men U. dømt til at betale saa meget Mais, som Wessups Plantage kunde antages at have givet sidste Aar. Ved Compagniets Ret i Kjøbenhavn blev U. derimod 31. Okt. 1738 frikjendt samt Fiscalen idomt en Bøde.

Børn:

1. Joseph Uytendale, dbt. 23. Juli 1709, død lille.
2. Johannes Baltazar Uytendale, f. c. 1708, kjøbte 1737 af Herman Six en Plantage med Kattunsværk i »Røde Hucks Nord Ost End« (1600 Fod lang og 1000 Fod bred) og var da ugift, men blev 1738 gift med en Datter af Abraham van Stell (s. ovenfor); hendes Navn kjendes ei, heller ikke, om hun var en Datter af ham og Susanne Uytendale, eller født i et tidligere Ægteskab. I første Fald har hendes Navn været Angenesa, idet dennes eneste Søster Anna døde 1740. 1740 kjøbte han af Gouverneuer Moth en Plantage med Kattunsværk (3000 Fod lang og 1600 Fod bred) og 1742 overtog han efter Faderen 4 Plantager. De vare alle beliggende paa St. Thomas. Samme Aar døde hans Hustru, og 1743 ægtede han Helene Moulin, Datter af Planteren M. og Hustru f. Rønneberg¹⁾.
1749 var han den 8de hoistbeskattede paa St. Thomas, eiede 3 Kattun- og 3 Sukkerplantager, hvorpaa 86 Negere med Koner og 21 Børn²⁾.
1753 var han Borgercapitain og soger om Capitains Karakter af Infanteriet, hvilket 19. April s. A. fraraades af Raadet, da denne Stilling vilde fritage ham for borgerlige Ombud, hvortil saa faa Indvaanere egnede sig.
18. Dec. 1767 blev han optaget i den friherrelige Stand mod at betale 8000 Rdr., som efter Ordre af 25. Dec. s. A.

¹⁾ Denne havde 1ste Gang været gift med J. William Soel og havde en Datter Alette Soel, der 1751 boede hos sin Halvsøster Fru Uytendale.

²⁾ 1749 var der paa St. Thomas ialt 51½ Sukker- og 71½ Bomuldsplantager; der var ialt 2478 Plantagenegre, 474 Koner i Byerne samt 220 Negerbørn; Kop- og Grundskatten androg 5224 Rdr.

bleve betalte til Videnskabernes Societet¹⁾, under Navnet *Baron von Bretton*. 30. Stptb. 1768 fik han Bevilling til at disponere over sine Midler mellem sine Børn uden at være bunden af Lovens Forskrifter²⁾. 1781 blev han erklæret umyndig af sine 2 Svingersønner Dr. Corr og Durloo.

Fra ham nedstammer den ældste Linie af Baronerne Bretton.

3. *Anna* blev 1741 gift med Planter paa St. Croix Reys *Daniels*, som 1739 havde optaget en Plantage i Dronningens Kvarter; gift ²⁾ 1743 med Planter Severin *Seeberg*, der fik Plantagen med hende og døde 18. Juli—12. Novb. 1759, da Enken indgaar et Forlig med hendes umyndige Søn Christian Seebergs Formyndere, at der intet Skifte skal holdes efter Manden, men hun beholde Eiendommene imod at sikkre Sønnen 50,000 Rdr. som Arv efter Faderen. 3die Gang var hun gift med Generalkrigscommissair Lucas van *Bewerhout*, da hun og han oprettede et Testamente 11. Marts 1762³⁾.
4. *Lucas Uytendale* opholdt sig 1733 paa Curacao⁴⁾. 1743 ægtede han Marie *Boudewyn*, Datter af Planter Abraham B.; hun havde 1742 ægtet *Chatin*, der var død s. A. Ved dette Giftermaal kom han i Besiddelse af 2 Plantager med et Kattunsværk i Kvarteret »Store Nord Side« og købte 1745 en Plantage til. 1750 solgte han alle sine Eiendomme paa St. Thomas⁵⁾ til Daniel Jansen, der var gift med hans Farbroder Lucas's Datter og flyttede til St. Croix, hvor han 1751 købte et Hus i Christiansstad og 2 Plantager i Kongens Kvarter. 2den Gang ægtede han 1750 Margrete *Moth*, f. i August 1734. Datter af Gouverneur Fred. Moth og Elisabeth *Bewerhout*. 4. Okt. 1760 indgaa han og Hustru et Testamente. 30. Decb. 1763 optaget i Adelstanden som *Baron von Bretton*. 23. Aug. 1765 Bevilling til at gjøre Testamente uden at være bunden af Lovens Forskrifter. Han døde 25. Febr. 1786. Fra ham nedstammer den yngste Linie af Familien Bretton.
5. *Marie* var 1762 gift med Thomas *Alliere* i New Yorck⁶⁾.

¹⁾ Sjæll. Regist.

²⁾ Vestindiske Sager 1746—71.

³⁾ Vestind. Sager 1746—71; Landlister 1741 og 1743; han faar 29. Sept. 1769 facultes testandi.

⁴⁾ Formynderbog 1733.

⁵⁾ 1749 eiede han paa St. Thomas 1 Kattun- og 1 Sukkerplantage med 64 voxne Negre og 26 Børn.

⁶⁾ Søsterens Test. 11. Marts 1762.